

سوالیات امتحان درس : علوم و فنون ادبی ۳	رشته : انسانی	پایه : دوازدهم	شماره سندلی:
نام و نام خانوادگی:	تعداد سوال: ۳۴	مدت امتحان: ۸۵ دقیقه	
دیماه ۱۳۹۹ آزمون نیم سال اول		تاریخ امتحان: ۹۹/۱۰/۲۰	

الف - تاریخ ادبیات و سبک شناسی ۴ نمره

- ۱ - چرا ادبیات دوره بیداری به ویژه شعر_ زبان محاوره را برگزید؟ ۲۵/
- ۲ - کدام یک از موارد زیر از آثار محمد تقی بهار (ملک الشعرا) نیست؟ ۲۵/
- الف) تاریخ مختصر احزاب سیاسی ایران (ب) سبک شناسی (ج) تاریخ تطور نظم فارسی (د) سرگذشت حاجی بابای اصفهانی
- ۳ - کدام یک از جمله های زیر درست است؟ ۲۵/
- الف) فتحعلی خان صبا ی کاشانی پرچمدار بازگشت ادبی بود. (ب) میرزاده عشقی پرچمدار بازگشت ادبی بود
- ۴ - کدام یک از عوامل زیر بر ادبیات عصر بیداری موثر نبود؟ ۲۵/
- الف) رواج صنعت چاپ و روزنامه نویسی (ب) تاسیس مدرسه دارالفنون
- ج) کوشش عباس میرزا در روی آوردن به دانش و فنون نوین (د) عدم توجه روشنفکران به شعر و شاعری
- ۵ - درست یا نادرست بودن جمله های زیر را بنویسید. ۵/
- الف) هدف انجمن ادبی خاقان رهایی شعر فارسی از تباهی و انحطاط اواخر دوره صفوی و بعد از آن بود.
- ب) ادیب الممالک فراهانی سر دبیری مجله بهار را به عهده داشت.
- ۶ - چرا شاعران دوره بازگشت به پیروی از اسلوب های کهن پرداختند؟ ۵/
- ۷ - در سبک شعری کدام دوره برخی از شاعران به کار بردن واژه های کهن مثل بادافراه، خلیدن، گلخن و... توجه داشتند؟ ۲۵/
- الف) دوره بیداری (ب) دوره بازگشت ادبی (ج) دوره انقلاب اسلامی (د) دوره معاصر
- ۸ - یکی از ضعف های تکنیکی در اغلب داستان های دوره مشروطه..... در بعضی از صحنه های داستان و سخن گفتن او با خواننده است که امروز کاربرد چندانی ندارد. ۵/
- ۹ - بنیادی ترین تفکر و خواست مشروطه خواهان چه بود؟ ۲۵/
- الف) توجه به مردم (ب) تعلیم و تربیت جدید (ج) آزادی (د) قانون
- ۱۰ - درست یا نادرست بودن جملات زیر را بنویسید. ۵/
- الف) تنفر از خرافات در نثر داستانی دوره بیداری دیده می شود.
- ب) در دوره بیداری شاعران به زبان مردم عادی شعر نمی گفتند.
- ۱۱ - کدام شاعر از اصطلاحات موسیقی عامیانه در شعر خود بهره برده است؟ ۲۵/
- الف) میرزاده عشقی (ب) ملک الشعرا بهار (ج) عارف قزوینی (د) سید اشرف الدین گیلانی
- ۱۲ - کدام یک از موارد زیر از درون مایه های نثر مشروطه و بیداری نیست؟ ۲۵/
- الف) توجه به مردم (ب) آزادی (ج) سنت شکنی (د) تجدد خواهی

ب - نقد و تحلیل نظم و نثر ۴ نمره

الف - متن زیر را از کتاب چرند و پرند دهخدا بخوانید و به سوالات پاسخ دهید

«باری چه درد سر بدهم؟ آن قدر گفتم و گفتم و گفتم، تا مارا به این کار واداشت حالا که می بیند آن روی کار بالاست دست و پایش را گم کرده تمام آن حرف ها یادش رفته تا یک فراش قرمز پوش می بیند دلش می تپد تا به یک ژاندارم چشمش می افتد رنگش می پرد و می گوید امان از هم نشین بد.

۱۳ - دو ویژگی زبانی این نوشته را بنویسید. /۵

۱۴ - شیوه بیان این نوشته چگونه است؟ /۵

۱۵ - اساسی ترین درون مایه این نوشته چیست؟ /۵

۱۶ - یک کنایه و یک تکرار در متن بیابید. /۵

ب - شعر زیر را از ملک الشعرای بهار خوانده و به سوالات پاسخ دهید

چون گشت زمین ز جور گردون سرد و سیه و خموش و آوند

بنواخت ز خشم بر فلک مشت آن مشت تویی تو ای دماوند

تا درد و ورم فرونشیند کافور بر آن ضماد کردند

شو منفجر ای دل زمانه و آن آتش خود نهفته مپسند

۱۷ - قالب شعر فوق چیست؟ /۵

۱۸ - دو ویژگی فکری شعر را بنویسید. /۵

۱۹ - استفاده از واژه های کهن در شعر دوره بیداری رواج داشت دو واژه کهن در شعر بیابید. /۵

۲۰ - شاخص ترین آرایه بیت سوم چیست؟ توضیح دهید. /۵

ج - زیبایی شناسی ۶ نمره

۲۱ - با توجه به بیت «بیستون کندن فرهاد نه کاری است شگفت شور شیرین به دل هر که فتد کوهکن است»

الف - کدام واژه ها آرایه تناسب را به وجود می آورد؟ /۵ نمره.

ب - تلمیح بیت را مشخص نمایید. /۵ نمره.

۲۲ - در بیت «خیز تا خاطر بدان ترک سمرقندی دهیم کز نسیمش بوی جوی مولیان آید همی» از حافظ، کدام قسمت و از کدام شاعر تضمین شده است؟ /۱ نمره.

۲۳ - شعر «در آینه دوباره نمایان شد/با ابر گیسوانش در باد/باز آن سرود سرخ اناالحق/ورد زبان او ست» از دکتر شفیعی کدکنی تلمیح به چه موضوعی دارد؟ /۵ نمره

۲۴ - در بیت «شعاع درد مرا ضرب در عذاب کنید مگر مساحت رنج مرا حساب کنید» کدام واژه ها آرایه تنا سب را بوجود آورده اند. /۵ نمره.

۲۵ - انواع لف و نشر را در ابیات زیر مشخص نمایید. /۵

الف) ذکر رخ و زلف تو دلم را وردی است که صبح و شام دارد

افروختن و سوختن و جامه دریدن پروانه زمن شمع زمن گل زمن آموخت

۲۶ - در بیت زیر لف دوم و نشر سوم را بیابید و بنویسید. /۵

منعم مکن از دیدن قد و رخ و چشمش / من انس به سرو و گل و بادام گرفتم

۲۷ - در ابیات زیر متناقض نماها را توضیح دهید انمره

الف - عجب مدار که در عین درد خاموشم / که درد یار پری چهره عین درمان است
ب - زکوی یار می آید نسیم باد نروزی / از این باد ار مدد خواهی چراغ دل برافروزی

۲۸ - آرایه تضاد را در ابیات زیر مشخص نمایید. انمره

الف - شکر ایزد که به اقبال کله گوشه گل / نخوت باد دی و شوکت خار آخر شد
ب - در نیابد خال پخته هیچ خام / پس سخن کوتاه باید والسلام.

د - عروض ۶نمره

۲۹ - تقطیع های داخل کمانک مطابق با کدام اختیار زبانی است؟ انمره

الف - پرده اسرار (U---U-)   ب- جادویی (-U-)

۳۰ - واژه های که (U) و نیست (-U) در کجای مصرع با کلمه بد (-) برابر است؟ /۵

۳۱ - وزن مصرع های زیر را نوشته سپس همسان یا ناهمسان بودن آن را مشخص نمایید. ۱

الف) هرگز کسی به خوبی، چون یار من نباشد   ب) نیاز نیم شبی دفع صد بلا بکند

۳۲ - برای بیت (از کرده خویشتن پشیمان / جز توبه ره دگر نمی دانم) کدام وزن را ترجیح دارد؟ چرا؟ /۷۵

الف) مستفعل فاعلات مستفعل   ب) مفعول مفاعله مفاعیلن

۳۳ - واژه دانش آموز را یک با حذف همزه و یک بار بدون حذف همزه تقطیع هجایی کرده نشانه های عروضی آن را بنویسید. ۱

۳۴ - پس از تقطیع کامل بیت زیر دو اختیار زبانی به کار رفته در آن را مشخص نمایید ۱/۷۵

پیش کمان ابرویش لابه همی کنم ولی / گوش کشیده است از آن گوش به من نمی کند

موفق باشید - سعیددانش